

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/๒๕๖๕๕

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อทราบ
หากไม่มีข้อทักท้วงให้ถือเป็นเรื่องที่ ครม.
เห็นชอบ/อนุมัติ)

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง เสนอความเห็นร่างกฎกระทรวงการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๕๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอร่างกฎกระทรวงการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. โดยขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ร่างกฎกระทรวงการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. มีหลักการเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการเยียวยาหรือคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่ยังคงค้างอยู่ในระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนและรวดเร็ว ลดปัญหาเงินที่ยังคงค้างอยู่ในระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการแก้ไขเยียวยาอย่างเร่งด่วน อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมพร้อมทั้งเป็นการนำเงินกลับคืนสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไป ดังนี้ จึงเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงฯ ดังต่อไปนี้

๑. กรณีมีผู้เสียหายหลายราย ยังไม่มีวิธีการพิจารณาสัดส่วนความเสียหายตามร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐ (๒) ที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เสียหายทุกรายได้รับการเยียวยาความเสียหายอย่างเท่าเทียมกัน และตามร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ผู้เสียหายบางรายไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมและยื่นคำร้องหรือคำคัดค้านต่อศาลแพ่ง ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้เสียหายรายอื่นซึ่งเห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมสามารถรับเงินคืนก่อนผู้เสียหายที่ไม่เห็นด้วยเนื่องจากอาจกระทบกับจำนวนเงินที่ผู้เสียหายรายอื่นจะได้คืนตามสัดส่วน รวมถึงกรณีตามร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๑ จะสามารถถอนการยึดหรืออายัดหรือเพิกถอนการทำธุรกรรมได้เลยหรือไม่ หรือจะต้องรอการพิจารณาจนกว่าคดีจะถึงที่สุดทุกกรณี เพื่อป้องกันการเกิดข้อพิพาทในภายหลัง

๒. หมวด ๔ ข้อ ๒๖ (๒) กรณีการชดเชยเงินคืนแก่ผู้เสียหายและทรัพย์สินทอดสุดท้ายเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลตามร่างกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒๐ (๒) (ข) เนื่องจากสินทรัพย์ดิจิทัลมีราคาผันผวนอันมีผลกระทบต่อการเยียวยาความเสียหาย ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าจะให้แปลงเป็นเงิน ณ วันเวลาใด กรณีสินทรัพย์ดิจิทัลมีราคาสูงขึ้นเกินกว่ามูลค่าความเสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะมีวิธีการดำเนินการกับส่วนที่เกินอย่างไร ต้องแปลงเป็นเงินทั้งหมดหรือไม่ คืนให้แก่เจ้าของกระเป๋าสินทรัพย์ดิจิทัลหรือไม่ คืนเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลหรือเป็นเงิน และคืนภายในระยะเวลาใด และกรณีมีสินทรัพย์ดิจิทัลหลายประเภทโดยรวมแล้วมีมูลค่าเกินกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะต้องยึด อายัด หรือแปลงเป็นเงินซึ่งสินทรัพย์ดิจิทัลทุกประเภทหรือไม่ หรือเฉพาะที่เพียงพอกับมูลค่าความเสียหาย

๓. ตามร่าง...

๓. ตามร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดเงินในบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นมาตรการที่กระทบต่อสิทธิของผู้ที่ถูกบังคับโดยมาตรการดังกล่าว เช่น ข้อ ๕ จึงต้องตรวจสอบที่มาของการใช้อำนาจ รวมถึงเหตุผลสมควรในการใช้อำนาจนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔. การถอนการยึดหรืออายัดบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือเพิกถอนการระงับการทำธุรกรรม ตามข้อ ๗ เป็นอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมหรือหน่วยงานใด และเป็นไปตามกฎหมายใด

๕. กระบวนการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม ควรให้ออกาสผู้มีส่วนได้เสียได้แย้งคำร้องหรือคำร้องคัดค้าน และนำเสนอข้อมูลหรือพยานหลักฐานประกอบคำร้องหรือคำร้องคัดค้านอย่างเพียงพอ

๖. คำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมเกี่ยวกับการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ควรมีความชัดเจนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งได้แย้งไปยังศาลแพ่งได้อย่างถูกต้อง

๗. ในกรณีที่มีการโต้แย้งคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมไปยังศาลแพ่ง สำนักงาน ปปง. ควรมีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อศาลแพ่ง และช่วยเหลือการดำเนินงานบางขั้นตอน เช่น การส่งหมายหรือเอกสารไปยังผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพิจารณาของศาลแพ่งเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

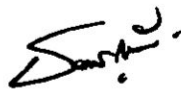
๘. ควรส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความพร้อมสามารถยื่นคำร้องหรือคำร้องคัดค้านด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อยในการยื่นคำร้องหรือคำร้องคัดค้านรวมถึงกำหนดข้อมูลหรือหลักฐานที่ต้องนำมายื่นประกอบที่ชัดเจน เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับประชาชนที่ดำเนินการด้วยตนเอง

๙. ตามร่างกฎกระทรวงฯ หมวด ๓ กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำรายงานและการเสนอความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อคืนเงินให้แก่ผู้เสียหาย แต่ไม่ปรากฏหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการธุรกรรมจะใช้ในการพิจารณาคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายว่าต้องพิจารณาองค์ประกอบใดบ้าง และผู้เสียหายตามร่างกฎกระทรวงฯ มีความหมายอย่างเดียวกับคำว่าผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่

๑๐. เนื่องจากอาจมีปริมาณคดีที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อศาลจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อความสะดวกแก่ประชาชนในการดำเนินการ ควรมีการจัดทำเอกสารและข้อมูลในชั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินคดีชั้นศาลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และสามารถเชื่อมโยงไปยังศาลแพ่งเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของประชาชนในการขอข้อมูลหรือเอกสารดังกล่าวไปยื่นต่อศาลแพ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรทัย เจริญวงศ์)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนานกฎหมาย (จिरาย)

โทร. ๐ ๒๕๑๕ ๓๔๕๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@coj.go.th